

POPIS VZDĚLÁVACÍHO MODULU – PŘÍKLAD
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Historická zkušenost
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
5. Platnost: 1. 9. 2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulů 1. a 2. ročníku
Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul je orientován zkoumání historické zkušenosti, její formování a interpretaci, jak využívána i zneužívána. Předmětem zájmu jsou různé formy, jakými se historická zkušenost projevuje (např. paměť, tradice, trauma), žáci se učí kriticky analyzovat, jak jsou historické události interpretovány a jak se tyto interpretace mohou v průběhu času měnit. Modul směřuje k porozumění, jak historická zkušenost ovlivňuje současné dění a formuje naši identitu a hodnoty, a proč je tedy studium historické zkušenosti klíčové pro pochopení současných společenských, politických a kulturních jevů. Prostřednictvím modulu si žáci zároveň osvojují základní poznání o principech svobodného přístupu k informacím a jeho významu pro život člověka. Jsou vedeni k porozumění skutečnosti, proč byly/jsou v různých politických systémech informace veřejnosti zpřístupňovány, nebo naopak omezovány. Modul přispívá k porozumění fungování totalitních i demokratických politických uspořádání minulosti i současnosti.
2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů vysvětlí význam historické zkušenosti pro současnou společnost - rozliší příčiny i následky vzniku různých typů konfliktů v minulosti i současnosti; - porovná měnící se ničivost válečných konfliktů a dopady na civilní obyvatelstvo v historických souvislostech; - čte s porozuměním vybrané historické dokumenty; - vysvětlí důležitost možnosti přístupu k informacím pro život člověka v minulosti a současnosti; - porovná možnosti přístupu k informacím v totalitních a demokratických politických systémech; - charakterizuje na příkladech z dějin 20.–21. století omezování veřejnosti v přístupu k informacím a posoudí jeho oprávněnost
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, - KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu je historická zkušenost s jejími důležitými aspekty: - Individuální a kolektivní historická zkušenost, rozdíl mezi historií (vědou) a historickou zkušeností (prožitkem a jeho dopady); - pochopení kořenů současných problémů, formování identity, prevence opakování chyb minulosti; - zdroje historické zkušenosti: paměť (osobní, rodinná, kolektivní), ústní tradice, psané prameny, hmotné pozůstatky; - interpretace a reinterpretační historické zkušenosti; - vliv aktérů: jednotlivci, skupiny, státy – každý má svůj úhel pohledu a zájmy;

- vliv času: změna hodnot a perspektiv v průběhu času. (Co bylo dříve považováno za hrdinství, může být dnes vnímáno jako barbarství nebo zločin, a také opačně).
- vliv ideologie a politiky: zneužívání nebo přizpůsobování historie pro politické účely; (např. revizionismus);
- paměť a její proměny: kolektivní paměť, zapomínání a připomínání, památníky a muzea;
- svobodný přístup k informacím.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou
- práce s dobovými dokumenty;
- přednášky s využitím vizuálních pomůcek (mapy, fotografie, dobová videa);
- skupinové diskuse na vybraná témata – podpora kritického myšlení a sdílení názorů, rozvoj dovednosti naslouchat a následně argumentovat na základě historických faktů;
- minilekce zaměřené na vybraná témata obecných principů historické zkušenosti a práce s ní – viz vzdělávací obsah)
- individuální (případně skupinové) miniprojekty či obdobná samostatná práce – analýza konkrétních historických událostí a jejich interpretací / analýza úryvků z dobových dokumentů, svědectví, historiografických textů / analýza pořizených vzpomínek pamětníků konkrétní události;
- téma miniprojektu / jiné samostatné práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu;
- eseje vyjadřující vlastní historickou zkušenost žáků

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh;	100	Porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	10 %
Sumativní - samostatný/skupinový miniprojekt / jiné aktivní činnosti žáka	100	kompetence občanská, komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci miniprojektu / výsledky jiných aktivních činností žáka	70 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

85–100	1
70–84	2
55–69	3
40–54	4
0–39	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

<https://www.nezapomenme80.cz/pribehy/>

<https://www.ustrcr.cz/>

Assmann, Jan. *Kulturní paměť: Písmo, vzpomínka a politická identita v raných vysokých kulturách.*

Praha: Argo, 2007.

Pavelka, Jiří, et al. *Dějiny v ulicích: Místa paměti v české krajině 20. století.* Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2017.

Vykoukal, Jiří, et al. *Dějiny Východní Evropy*. Praha: NLN, 2009.

www.moderni-dejiny.cz

www.dvacatestoleti.eu

www.dejepis21.cz

<https://www.uoou.cz/zakon-c-106-1999-sb-o-svobodnem-pristupu-k-informacim/ds-2571>

<https://www.jsns.cz/lekce>

filmová tvorba: Občanský průkaz, Musíme si pomáhat, Pelíšky...

dobové zpravodajské pořady (Česká televize)

aj.

4. Poznámky